

Pravidla pro tvorbu DUM

Webová úložiště

Autorská práva

Školitelé:

Jana Míková   tel.: 724 511 303

Jan Míka   tel.: 602 195 702

email: mikova@klimamedia.com

email: mika@klimamedia.com

Šablony

Šablona III/2

INOVACE A ZKVALITNĚNÍ VÝUKY PROSTŘEDNICTVÍM ICT

Podporovány jsou aktivity, které:

- zvyšují dynamiku, originalitu, názornost a interakci mezi učitelem a žákem
- zvyšují motivaci žáků a jejich studijní výsledky
- umožňují následné zveřejnění a sdílení s pedagogickou veřejností

Realizace klíčové aktivity =

- vytvoření DUM
- pilotáž a ověření
- zveřejnění

Výstup klíčové aktivity =

- 3 sady vzdělávacích materiálů pro 3 tematické oblasti (3 x 20 DUM) ověřené v rámci výuky

(DUM - digitální učební materiál)

Typ výukového materiálu není omezen - musí však být v souladu s ŠVP:

- Pracovní listy, prezentace, testy, videa, zvukové ukázky animace, flashe, simulace, křížovky, hry

ale také:

- metodicky zpracované již existující odkazy
- dokumenty, které jsou vytvořeny a sdíleny pomocí ICT, ale využívány jsou bez digitálních technologií
- profesionální výukové materiály doplněné metodickými listy

Lze podpořit v souladu s ŠVP také:

- odborná cvičení, exkurze, workshopy apod.

Předmětem kontroly =

- Prokázání, že jsou DUM archivované a zveřejněné
- Zápis v třídní knize
- Součást archivace je seznam DUM s krátkými anotacemi jejich použití

S čím Vám můžeme pomoci?

- Materiály ve formátu flp. - prezentace, testy, pracovní listy...
(tvorba v SW interaktivní tabule ActivBoard)
- Metodické vedení (forma DUM, autorské právo)
- Zveřejnění materiálů na webu activucitel.cz

Co je DUM?

DUM = digitální učební materiál

Nejčastěji:

- Předváděcí sešit - výklad a procvičování (3-5 stran)
- Soubor obrázků
- Pracovní list (1-2 stránky)
- Test - použití odpovědních systémů s tabulí ale i bez ní
- Zvuková nebo video nahrávka

Forma výstupů

- titulní snímek projektu
- titulní snímek prezentace
- samotná prezentace
- citace - dodržení autorských pravidel
- seznam externích souborů a odkazů

Titulní snímek projektu

- název projektu
- registrační číslo projektu
- žadatelská škola
- povinná loga (logo MŠMT, logo OP a EU)
- logo žadatelské školy - není povinné
- název operačního programu

Titulní snímek prezentace

- seznámení s průběhem prezentace
  - ✓ autor
  - ✓ téma výuky
  - ✓ hodinová dotace
  - ✓ forma hodiny
  - ✓ cíl hodiny
  - ✓ cílová skupina studentů
  - ✓ použité nástroje a pomůcky
- datum vytvoření prezentace

Závěrečná strana DUM:

- uvést seznam literatury a pramenů
- svolení k dalšímu šíření
- u zdrojů z internetu napsat datum stažení
- datum vytvoření prezentace
(pokud není uveden dříve)

Přiměřenost

- obsah i styl odpovídá publiku
- ne každá informace a ne každé téma patří na tabuli
- není nutné používat tabuli každou hodinu
- není nutné používat tabuli celou hodinu
- tabule je jen doplněk - nenahrazuje učitele, ale zatraktivňuje výuku

Názornost

- podněcuje zájem a pozornost
- usnadňuje zapamatování
- vyšší názornosti dosáhneme použitím
  - ✓ obrázků
  - ✓ fotografií
  - ✓ animací
  - ✓ grafů
  - ✓ videí
  - ✓ webových odkazů

Interaktivita

- "zvednout studenty z lavice"
- uživatelem prezentace je učitel i student
- snadné a srozumitelné ovládání

Přehlednost

- nepoužívat věty, ale body
- student nemá prezentaci číst, ale používat
- méně, znamená více

Grafická podoba prezentace

Barva pozadí a písma

- tlumené odstíny barev pozadí
- kontrastní barva písma k pozadí
- pozadí nesmí bránit čitelnosti textu (obrázky, fotografie)

Pro písmo max. 3 odstíny barev

- nadpis
- text
- zvýrazněné pasáže

Písmo

- sjednocený font písma
- maximálně 2 fonty písma
- bezpatkové písmo -
ARIAL, VERDANA, TAHOMA
- velikost od 26 bodů výše
- vhodně odlišené nadpisy
- bez stínování písma

Typografická pravidla

- mezera mezi číslem a jednotkou
- pěticiferná čísla obsahují mezery
- desetinná čárka bez mezer
- procenta bez mezery
- mezi číslem a stupněm Celsia mezera
- zvýraznění, kurziva nebo tučně
- mezera za interpukčním znaménkem
- mezera před a za závorkou, ne uvnitř!
- mezera v datech mezi měsícem a dnem
- před a za pomlčkou (význam od, do,...) není mezera

10 000 m
1 km
1,5 kg
5%

Autorský zákon

Zákon č. 121/2000Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Jak dlouho trvá autorské právo?

Majetková autorská práva trvají ve většině států světa (včetně Evropské unie a USA) obecně **po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti**. Potom jde o **díla volná** a mohou být bez dalšího svolení a bezúplatně užita.

Autorskými díly jsou např. díla slovesná, divadelní, výtvarná, kartografická, hudební, audiovizuální, díla architektonická, díla užitého umění a další. Autorský zákon konkrétní výčet autorských děl nevymezuje, může jít o jakékoli dílo, které naplňuje podmínky dané autorským zákonem.

Užití díla = rozmnožování, rozšiřování, pronájem, půjčování, vystavování a sdělování veřejnosti.

U zdrojů např. z internetu (fotografie) musí znát autora a jeho vůli (otevřené galerie).

<http://commons.wikimedia.org>
<http://www.flickr.comcreativecommons>
<http://www.freefoto.com>
<http://openphoto.net>
<http://pdphoto.org>
<http://gim-savvy.com/PHOTO-ARCHIVE>

Do autorského práva nezasahuje ten, kdo:

- a) cituje ve svém díle v odůvodněné míře výňatky ze zveřejněných děl jiných autorů,
- b) zařadí do svého samostatného díla vědeckého, kritického, odborného nebo do díla určeného k vyučovacím účelům, pro objasnění jeho obsahu, drobná celá zveřejněná díla,
- c) užije zveřejněné dílo v přednášce výlučně k účelům vědeckým nebo vyučovacím či k jiným vzdělávacím účelům;

Vždy je však nutno uvést jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen.
(Nestačí tedy pouhé uvedení pramenu v seznamu literatury).

Jak neporušit autorský zákon:

- 1) Používat zdroje (fotografie apod.) vlastní nebo získané od kolegů
- 2) Používat knihovnu ActivInspire
- 3) Použít díla, na která se nevztahují autorská práva (lidová tvorba, neznámý autor, politické a úřední dokumenty, státní symboly ...)
- 4) Uzavřít písemnou dohodu s autorem díla
- 5) Zaplatit autorovi za užití díla
- 6) Používat tzv. otevřené galerie (open source galleries)

Druhy volných licencí

Licence Public Domain
- stačí uvést zdroj

Licence

[editovat]

Já, držitel autorských práv k tomuto dílu, uvolňuji toto dílo do [veřejné domény](#). To platí po celém světě. V některých zemích to není podle zákona možné, pokud ano: Poskytuji komukoli právo užívat jej pro jakýkoliv účel, a to bez jakýchkoli podmínek, pokud jsou tyto podmínky ze zákona.

Licence Creative Commons
- viz tabulka a seznam

Tento soubor je licencován pod licencí [Creative Commons Attribution 3.0 Unported](#) licence.

Jste zdarma:

- sdílet - kopírovat, distribuovat a sdělovat dílo
- na remix - adaptovat dílo

Za těchto podmínek:

- přiznání - je třeba autorství práce způsobem uvedeným autorem nebo držitelem licence (ale ne způsobem, který by naznačoval, že podporují vás nebo vaše využití díla).

Tento soubor je licencován pod [Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported](#) licence.

Jste zdarma:

- sdílet - kopírovat, distribuovat a sdělovat dílo
- na remix - adaptovat dílo

Za těchto podmínek:

- přiznání - je třeba autorství práce způsobem uvedeným autorem nebo držitelem licence (ale ne způsobem, který by naznačoval, že podporují vás nebo vaše využití díla).
- Zachovejte licenci - Pokud jakkoliv upravíte nebo použijete ve svém této práci, může se takto vzniklé dílo šířit pouze pod stejnou nebo podobnou licencí jako je tato.

Všechny CC licence mají společné tyto charakteristiky:

- licence **dovolují dílo šířit** (i když za různých podmínek)
- licence vyžadují, aby při šíření díla nebo jeho zpracování byly **uvedeny údaje o díle** (autor, název díla, url, apod..)
- při šíření díla je nutno připojit **url odkaz** na CC licenci
- licence jsou **neodvolatelné** (držitel autorských práv má sice právo licenci odvolat, nicméně nemůže zamezit uživatelům nakládat s kopií nebo modifikací díla, která byla získána/vytvořena v době trvání licence)

Licenční prvky

- vyjadřují vůli autora, který jejich prostřednictvím uživateli sděluje, v jakém rozmezí je oprávněn s dílem nakládat.

Právo dílo šířit (z angl. Share)

Právo dílo upravovat (z angl. Remix)

Uveděte autora (z angl. Attribution)

Zachovejte licenci (z angl. Share Alike)

Neužívejte dílo komerčně (z angl. Noncommercial)

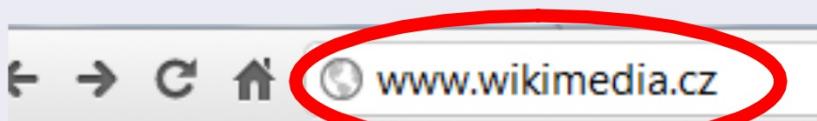

Nezasahujte do díla (z angl. No Derivatives)

Druhy CC licencí

Označení licence	Práva		Povinnosti		Název licence
BY					
BY-SA				Uveděte autora – Zachovajte licenci	
BY-ND				Uveděte autora – Nezasahujte do díla	
BY-NC				Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně	
BY-NC-SA					Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně – Zachovajte licenci
BY-NC-ND					Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně – Nezasahujte do díla

Příklad: Hledáme foto královny Alžběty

K vyhledávání fotografií použijeme osvědčený web.

Projekty Wikimedia Foundation

 Wikipedia Otevřená encyklopédie	 Wikislovník Výkladový slovník	 Wikidroje Volně dostupné dokumenty	 Wikicitáty Sbírka citátů	 Wikiknihy Volně dostupné knihy a manuály
 Wikizprávy Otevřené zpravodajství	 Wikiverzita Volně dostupné vzdělání	 Commons Sdílená sbírka médií	 Wikidruhy Adresář biologických druhů	 MediaWiki Svobodný software pro provoz wiki

Otevřeme stránku s volnými licencemi.

Uvedeme, čí fotku hledáme.

Log in / create account

View Edit View history Search Elisabeth [x]

Wikimedia Commons je dostupné v češtině [x]

Vítejte na Wikimedia Commons
Úložiště 10 312 690 souborů, do kterého může přispět každý

Věda Lidstvo Příroda
Videa Zvuky Obrázky

Obrázek dne

Elderly Gambian woman's face surrounded by yellow and orange hijab.

+ (cs), + (en)

Dar Queenslandské státní knihovny

Queenslandská státní knihovna nám věnovala 50 000 fotografií nezatižených autorským právem, které dokumentují některé části historie Queenslandu. Potřebujeme pomoc s kategorizací těchto obrázků, doplňováním a úpravami jejich popisů. O tom, jak můžete pomoci, se dozlete na stránce Commons:State Library of Queensland.

Předchozí: Dar od červeného seznamu IUCN

Nejlepší a kvalitní obrázky

Pokud si prohlížíte Commons poprvé, možná se budete chtít podívat na naše **nejlepší**, **kvalitní** nebo **hodnotné** obrázky. Také si můžete prohlédnout práci našich zkušených příspěvatelů na stránkách **Seznamte se s našimi fotografiemi** a **Seznamte se s našimi ilustrátori**.

Obsah

Podle tématu

Příroda

- Fosílie • Krajiná • Mořský život • Počasí • Rostliny • Živočichové

Společnost a Kultura

- Jazyk • Jídlo • Historie • Hudba • Lidé • Literatura • Místa • Politika • Předměty • Sport • Události • Umění • Víra • Vlajky • Zábava • Znaky

Věda

[+] Categories
[+] Commons
[+] Copyright statuses
[+] Featured items
[+] Media types
[+] Pictures and images by source
[+] Topics
[+] Users

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Queen_Elisabeth_II.JPG

Size of this preview: 762 × 599 pixels
Full resolution (1,518 × 1,194 pixels, file size: 349 KB, MIME type: image/jpeg)
Queen Elisabeth II from wp-de

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the [GNU Free Documentation License](#), Version 1.2 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled [GNU Free Documentation License](#).

You are free:

- to share – to copy, distribute and transmit the work
- to remix – to adapt the work

Under the following conditions:

- attribution – You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- share alike – if you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.

This licensing tag was added to this file as part of the GFDL licensing update.

CC SOME RIGHTS RESERVED

Photographer: de:Benutzer:Mr.Clemens

Uploaded on January 1, 2005 by de:Benutzer:Mr.Clemens, license GFDL

- okopírujte URL odkaz
- podle tabulky (viz dále) zjistěte licenci
- opište autora

Co to znamená?

Upravovat dílo

Označení licence	Práva	Povinnosti	Název licence	
BY				Uveděte autora
BY-SA				Uveděte autora – Zachovejte licenci
BY-ND				Uveděte autora – Nezasahujte do díla
BY-NC				Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně
BY-NC-SA				Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně – Zachovejte licenci
BY-NC-ND				Uveděte autora – Nevyužívejte komerčně – Nezasahujte do díla

Dále šířit

Konečná podoba stránky:

Královna Alžběta II.

Narodila se 21. dubna 1926 jako nejstarší dcera prince Alberta (později krále Jiřího VI.) a jeho ženy Alžběty.

- Po smrti jejího dědečka Jiřího V. se stal panovníkem její strýc Eduard

- Kvůli svatbě s dvakrát rozvedenou ženou abdikoval a britským králem se tak roku 1936 stal jeho bratr a Alžbětin otec.

http://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Queen_Elisabeth_II.JPG
Autor: Mr.Clemens, BY-SA

Nezapomeňte uvést na konci sešitu:

Použité zdroje:

Objekty použité k vytvoření sešitu jsou součástí knihovny ActivInspire a vlastní tvorba autora.

Obrázek na str. 4 je dostupný pod licencí CC na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Queen_Elisabeth_II.JPG.

Autor: Mr.Clemens, BY-SA (19.9.2011)

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kde najít výukové přípravy a jiné zdroje?

Často se setkáváme s otázkou, jaké obrázky do svých příprav použít a neporušit přitom autorská práva. Odpověď je jednoduchá. Používáním legálního SW ActivInspire získáváte nejenom knihovnu, obsahující více než 12 000 zdrojů (obrázků, pozadí, zvuků apod.), ale také možnost stahovat tzv. RESOURCES (balíčky zdrojů) ze stránek výrobce interaktivních tabulí ActivBoard, firmy Promethean.

<http://www.prometheanplanet.com/en-us/resources/>

Početná komunita ActivUčitelů z celé republiky již několik let tvoří kvalitní výukové přípravy, které Vám přinášíme na našich webových úložištích. Stačí se zaregistrovat a ZDARMA stahovat.

www.activucitel.cz

Představujeme Vám největší český interaktivní portál, který obsahoval v době tvorby tohoto dokumentu 13 500 výukových příprav do různých typů škol i předmětů. Ke sdílení těchto příprav musíte být zaregistrováni. Pak už Vám nic nebrání zdarma stahovat přípravy a použít je ve své hodině.

www.activboard.cz

Vítejte na stránkách plných informací a nápadů z oblasti interaktivní výuky. Pokud se zaregistrujete, můžete nejenom stahovat výukové přípravy, ale dostávat pravidelně do své emailové schránky nekomerční ACTIVeNEWS, tj. informace pro uživatele interaktivních technologií, typy do výuky, výukové šablony apod.

ACTIVeNEWS
PRAVIDELNÉ NOVINKY PRO ACTIVNÝ VYUČUJÚCI

ACTIVPARTNER

Interaktivní výukový materiál

Interaktívni učebnice Učitelná doprava - učme se v souvisejících určená pro základní a střední školy nabízí pedagogům s žákům vzájemně propojenou téma - vzdělávání, huk, zelené, výroby, umění, stopa, pásy a cyklistická doprava - zpracována přesně pro výuku v hodinách environmentálního vzdělávání, osobnosti a sociální nebo medzinárodné výchovy. Jejich spoločným inovátorom je doprava a poloha na naší Zemi a v rámci ČR - jak ovlivňuje naše zdraví, chování ale i okolní prostredie, na jaké oblasti pôsobí. DVD vydalo v roku 2010 o. s. **Ozenej** a spoluprací s o. s. **Pražské matky** a spoločnosť **ProjektaMedia**, s.r.o., je zdarma a lze jej objednať e-mailom: eva.suchmanova@ozenej.cz.

ActivSoutěž 2010 - vítězné příspěvky III.

Geometrie a programování vyučování
Matematika - 3. ročník
Programování a vyučování
I. Závodní skupina Zdroj nového vyučování

Znamenákovou a její výukový materiál od matematiky **Hrdky s násobilou** Věrim, že oceňte velmi využitelnou využití našeho ActivStudio, ve kterém je soutěžní příspěvek vyroben. Pozor, aby se Vám spustilo stažování, je nutné být aktuálně přihlášen/a na www.activboard.cz.

Katalog interaktivních učebnic a výukového software

Učební jízda Vám práci a prozkoumali jsme nabídku interaktivních učebnic, které jsou v současné době na trhu k dispozici a využití jsou pro Vás jeich aktuální přehled. Většina učebnic z přehledu je tvorena celá nebo z části v plno v Activ software. Soubor ve formátu pdf si můžete stáhnout [zde](#).

ActivTip - Odkaz najinou stránku

Připravili jsme pro Vás další pomocník. Tentokrát to bude návod, jak si do přípravy vložit odkaz z jedné najinou stránky. Tip je opět vyroben ve formátu ActivStudio i ActivInspire (zde je více možností). Prohlédnout a stáhnout si ho můžete [zde](#).

The screenshot shows the Promethean Planet website interface. At the top, there's a navigation bar with links for Home, My Planet, Community, Resources, Professional Development, Store, Support, and a shopping cart icon showing 0 items. Below the navigation is a search bar with a 'Search' button and an 'Advanced Search' link. The main content area displays a resource titled 'Narrative Writing' with a preview image showing a cartoon character. To the right of the preview, there's a 'Resource Details' sidebar with information like 'Selected By', 'Resource Type', 'Lesson', 'Age Grades', 'Subject Areas', and download statistics ('Downloads: 767 Downloads'). Below the main resource, there's a section for 'Latest free resources' with thumbnail previews.

ActivUcitel.cz

NAJDI PŘÍPRAVU

- ACTIV SOUTĚŽ
- AKTUALITY
- O PROJEKTU
- VÝUKOVÉ ZDROJE
- SADY DUM
- WEBOVÉ ODKAZY
- INTERAKTIVNÍ UČEBNICE
- NÁPOVĚDA
- PARTNEŘI
- PRODUKTY
- ŠKOLENÍ A INSTALACE
- KE STAŽENÍ
- ČASTO KLADEMÉ DOTAZY
- KONTAKTY
- PŘIHĽAŠENÍ

uživatelské jméno

heslo

[zapomenuté heslo](#)
[registrace](#)

PŘIHĽÁSIT

NAJDI ACTIV PŘÍPRAVU

Zde naleznete metodicky ověřené výukové materiály pro interaktivní tabule ActivBoard. Přípravy byly vyrobeny pedagogy partnerských škol v rámci projektů ESF-OPVK 1.1 a 1.4.

HELDANÝ VÝRAZ

ROČNÍK 1. STUPEŇ
 2. STUPEŇ
 STŘEDNÍ ŠKOLA
 PRAKTIČKÁ A SPECIÁLNÍ ŠKOLA

PŘEDMĚT

AUTOR

Hledat

Celkový počet příprav: 13434

Další výukové materiály ze školních projektů ESF-OPVK 1.4 naleznete v sekci [výukové zdroje](#).

© 2012 www.activucitel.cz | obchod@tev.cz |

HUMLNET CREATIVE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ